

Đã đoán được tình hình của dịch bệnh Covid-19 ?

Viết bởi Biên tập viên

Thứ bảy, 02 Tháng 5 2020 10:08 - Lần cập nhật cuối Thứ bảy, 02 Tháng 5 2020 14:34

BsCKII Trần Lâm -

Làm thế nào để có thể nhìn vào tình hình? Câu trả lời đơn giản là không thể! Chúng ta chỉ có những dữ liệu đoán về những gì có thể xảy ra. Và trong số này được giáo dục và thông tin, còn lại là những suy đoán theo bản năng. Có một điều chắc chắn là tình hình của dịch bệnh COVID-19 phức tạp hơn vào số lượng của con người đi vào nó trong thế giới!

Vậy, có thể dự đoán những gì có thể xảy ra với dịch bệnh toàn cầu này trong những tuần và tháng tới hay không?

Hiện tại, chúng ta chỉ có vaccine và không có những phương pháp điều trị dựa trên bằng chứng để đi vào SARS-CoV-2. Những gì chúng ta có và đang nỗ lực thực hiện là các biện pháp y tế công cộng, những hạn chế giãn cách xã hội để phòng COVID-19 và các can thiệp y tế, bao gồm chăm sóc hỗ trợ. Bên cạnh việc tiến hành tích cực các công nghệ y tế công cộng để, chúng ta cần làm thêm gian để phát triển và thử nghiệm các vaccine và những phương pháp điều trị.

Đã đoán tình trạng lại của dịch Covid-19 ?

Viết bởi Biên tập viên

Thứ bảy, 02 Tháng 5 2020 10:08 - Lần cập nhật cuối Thứ bảy, 02 Tháng 5 2020 14:34

Kissler và cộng sự [1] đã đề xuất một mô hình để báo chi tiết và dự đoán về tình trạng lại của dịch COVID-19. Nhóm nghiên cứu của họ có tính đến sự tham gia có thể có của tính mùa vụ, thời gian miễn nhiễm và khả năng bùng nổ chéo như trường hợp đó có thể đã bùng nổ 2 loại betacoronavirus khác đang lưu hành phổ biến là HKU1 và OC43*. Sau đó, họ cung cấp một loạt các kịch bản đánh giá dự đoán thời tác động của dịch dài thời gian (4 tuần đến không xác định) và sự can thiệp của giãn cách xã hội.

Một số điểm cần lưu ý tiên quyết ghi nhận:

- Các vụ dịch coronavirus lưu hành theo mùa, chủ yếu vào những tháng cuối thu, đông và đầu xuân ở những vùng ôn đới;
- Khả năng miễn dịch với HKU1 và OC43 giảm khá nhanh trong khoảng một năm;
- Một vài khả năng bùng nổ chéo tồn tại giữa hai loại virus này, và có thể kéo dài đến SARS-CoV-2;
- Cả hai loại coronavirus theo mùa này đều ít lây nhiễm hơn SARS-CoV-2.

Những mô hình đến đến một vài kết luận thú vị và không thú vị:

- SARS-CoV-2 có thể sinh sôi nảy nở bất cứ lúc nào trong năm (như chúng ta đang thấy trên toàn cầu);
- Nếu khả năng miễn dịch không vĩnh viễn, thì cuối cùng SARS-CoV-2 sẽ lưu hành thường xuyên như là một coronavirus mùa thu 5*;
- Nếu khả năng miễn dịch là vĩnh viễn (hoặc rất lâu dài), SARS-CoV-2 có thể biến mất sau một

Dự đoán tình hình lại của dịch Covid-19 ?

Viết bởi Biên tập viên

Thứ bảy, 02 Tháng 5 2020 10:08 - Lần cập nhật cuối Thứ bảy, 02 Tháng 5 2020 14:34

vài năm;

- Nhịp độ cao của mùa dịch sẽ dần dần mất dần ban đầu như hiện, nhưng bùng phát lần nữa vào mùa đông;

- Nhịp độ của virus OC43 và HKU1 có thể cho phép tái xuất hiện SARS-CoV-2 sau một thời gian hoạt động kéo dài vài năm.

Khi giãn cách xã hội được bổ sung nhưng không theo mùa, các tình huống sau sẽ xuất hiện:

- Thời gian ngắn của giãn cách xã hội ít làm thay đổi sự trở lại của bệnh trong tương lai gần;

- Trong khi đó, thời gian giãn cách xã hội dài hạn với cường độ cao hơn làm giảm có hiệu quả gánh nặng sự trở lại của bệnh trong thời gian gần, nhưng dần dần sẽ bùng phát đáng kể trong mùa thu và mùa đông;

- Giãn cách xã hội vĩnh viễn với cường độ trung bình đến cao, hoạt động tiếp diễn sẽ không cho SARS-CoV-2 dần gần (nhưng sẽ không phù hợp với nhu cầu phát triển).

Mô hình dự đoán có khả năng nhất là giãn cách xã hội được bổ sung theo mùa:

- Thời gian ngắn của giãn cách xã hội làm chậm một chút các đợt dịch, nhưng dần dần tiếp tục lây nhiễm chung cao;

- Thời gian dài hạn của giãn cách xã hội sẽ đẩy các đợt dịch vào những tháng mùa đông và tăng tiếp tục lây nhiễm chung;

Đã đoán tình hình lại của dịch bệnh Covid-19 ?

Viết bởi Biên tập viên

Thứ bảy, 02 Tháng 5 2020 10:08 - Lần cập nhật cuối Thứ bảy, 02 Tháng 5 2020 14:34

- Giảm cách xã hội ngắt quãng (intermittent social distancing) dựa trên sự giám sát tốt, có thể là cần thiết để giảm sự truyền nhiễm trong thời kỳ kiểm soát cho đến khi có vaccine hoặc có một tỷ lệ đủ dân số bị bệnh trở nên miễn nhiễm, và hiểu đúng nguồn lây nhiễm.

Có thể nói, những lựa chọn tốt nhất hiện nay của chúng ta đòi hỏi một quy tắc Faustian – chèn ép đưa vào thời gian bất kỳ để tránh một thảm họa tiếp theo. Hy vọng rằng, nay mai sẽ xuất hiện các vaccine và phương pháp điều trị hiệu quả cũng như là các điều kiện quản lý liên quan đến mặt đất và thời gian miễn dịch công đồng.

Có lẽ câu nói tốt nhất cho dự đoán tình hình lại của COVID-19 là: “Bác tranh hiện tại có phải là cái bóng của những thảm họa xảy ra hay có thể xảy ra? Chúng ta có thể ngăn chặn điều đó!”

Chú thích:

* Phân họ Coronavirus được phân loại thành 4 chi: Alpha, Beta, Gamma và Delta Coronavirus. Nhìn chung, Alpha coronaviruses và Beta coronaviruses có thể lây nhiễm cho động vật có vú trong khi đó Gamma coronaviruses và Delta coronaviruses lây nhiễm cho chim, những mầm bệnh trong chúng cũng có thể lây nhiễm ở động vật có vú. Cho đến nay có 7 loài coronavirus gây bệnh ở người (HCoV) thuộc 2 trong số các chi này:

- Alpha coronavirus bao gồm: HCoV-229E và HCoV-NL63.
- Beta coronavirus bao gồm: HCoV-HKU1, HCoV-OC43.

Một số Coronavirus có thể tiến hóa và có khả năng gây bệnh cho người như các chủng SARS-CoV (2003), MERS-CoV (2012), và mầm bệnh là virus SARS-CoV-2 gây dịch COVID-19.

Nguồn:

1. [Kissler SM, Tedijanto C, Goldstein E, et al. Projecting the transmission dynamics of](#)

Dự đoán tình hình lại của dịch bệnh Covid-19 ?

Viết bởi Biên tập viên

Thứ bảy, 02 Tháng 5 2020 10:08 - Lần cập nhật cuối Thứ bảy, 02 Tháng 5 2020 14:34

[SARS-CoV-2 through the postpandemic period. Science. 2020 Apr 14.](#)

2. [Jonathan Temte](#) . COVID-19 – A Glimpse Into the Future. Practice Update. April 21, 2020